

Warszawa, 25 października 2022 r.

RAPORT: MAJĄTEK SKARBU PAŃSTWA

DR GRAŻYNA MAGDZIAK

minister ds. majątku Skarbu Państwa Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Ekspert z zakresu zagadnień prywatyzacyjnych, analizy finansowej przedsiębiorstw, rynku kapitałowego i restrukturyzacji. Doradca parlamentarny i doradca ekonomiczny wielu firm. Od 20 lat prezes jednej z najlepszych firm doradczych – BAA Polska. Stały członek Rady Dialogu Społecznego z ramienia przedsiębiorców. Jedną z założycielek BCC, członek Rady Organizatorów oraz Konwentu BCC.

☎ 22 562 33 43 ✉ grazyna.magdziak@bcc.org.pl

REKOMENDACJE DLA RZĄDU

Zyski spółek energetycznych i paliwowych zwiększą się w bieżącym roku od kilkudziesięciu do niemal 100%. Jest to wynik inflacyjnego wzrostu cen i wykorzystywania przez te firmy korzystnej dla siebie sytuacji rynkowej. W niewielkim zaś stopniu, albo wcale nie wynika to z podniesienia efektywności ich działalności operacyjnej. Zjawisko to wpływa na zwiększenie wskaźnika inflacji i spowodowało wiele perturbacji w funkcjonowaniu firm o kluczowym znaczeniu dla gospodarki takich jak huty, firmy petrochemiczne, chemiczne czy też transportowe oraz podmiotów małych, dokonujących zakupów energii i paliw. Środkiem zaradczym mającym zniwelować skutki takiego postępowania ma być podatek od nadmiarowych zysków, wprowadzany w większości krajów unijnych. Problem w tym że w warunkach polskich wprowadzenie tego podatku nie zadziała anty inflacyjnie bo rząd nie chce, lub nie potrafi, skutecznie walczyć z inflacją. Danina jaka zostanie ściągnięta z zysków tych spółek spowoduje ponadplanowy wzrost środków budżetowych, a te – jak wynika z doświadczeń - w części służyć będą celom wyborczym partii rządzącej.

Biorąc powyższe pod uwagę rekomendujemy by, przy wykorzystaniu metod i narzędzi zgodnych z zapisami ksh, rząd jak najszybciej zadbał o nie windowanie zysków w firmach branży energetycznej i paliwowej, a także innych spółek zarabiających na inflacyjnym zwiększeniu cen. Pozwoli to na ograniczenie presji cenowej i wzrostu kosztów u odbiorców, a skala redystrybucji dochodów z firm uzyskujących nieuzasadnione zyski do budżetu, w formie nowego podatku, będzie mniejsza lub zbędna.

Aktualna pozostaje rekomendacja zaniechania ingerowania w działalność operacyjną spółek Skarbu Państwa i uporządkowania kompetencji organów zarządzających majątkiem państwowym.

OCENA POLITYKI RZĄDU W OBSZARZE ZARZĄDZANIA MAJĄTKIEM SKARBU PAŃSTWA

W ocenie stanu zarządzania majątkiem Skarbu Państwa w okresie trzeciego kwartału 2022 r. zwracają uwagę dwa bardzo niepożądane zjawiska. Zjawiska te ujawniły się co prawda już dużo wcześniej, ale od kilku miesięcy ich negatywny wpływ na gospodarkę znacząco się nasilił. Mówimy tu o zdecydowanym wzroście skali ręcznego sterowania spółkami Skarbu Państwa oraz spotęgowaniu chaosu kompetencyjnego i braku koordynacji w sposobie zarządzania firmami państwowymi.

Spółki Skarbu Państwa są samodzielnymi, komercyjnymi podmiotami prawnymi, funkcjonującymi zgodnie z przepisami ksh i podejmującymi decyzje korporacyjne według określonych w ich statutach procedur oraz regulaminów wewnętrznych. Tymczasem politycy, niekiedy nawet nie będący członkami rządu, w coraz większym stopniu obarczają te spółki zadaniami nie związanymi z podstawowym profilem ich działalności lub wymuszają decyzje operacyjne pożądane ze względów politycznych. Konsekwencją niewykonania tych decyzji są dymisje personalne. Tak postąpiono ostatnio np. w przypadku spółki AZOTY, która zdecydowała się wstrzymać produkcję nawozów i dwutlenku węgla z powodu jej nieopłacalności, wywołanej wysokimi cenami gazu. Podobna sytuacja dotyczyła kopalni BOGDANKA, która z racji problemów geologicznych poinformowała o przejściowym obniżeniu wydobywania węgla. Obie te decyzje zostały cofnięte, a prezesi spółek utracili stanowiska. Inny przykład stanowi ogłoszony publicznie dla celów propagandowych brak wypłat premii dla członków zarządów firm państwowych, mimo iż premie te są elementem podpisanych przez te zarządy umów z pracodawcami. Dużym spółkom państwowym wydano również polecenie zakupu węgla mającego zastąpić węgiel rosyjski.

Takie ingerowanie w funkcjonowanie niezależnych podmiotów gospodarczych jest sprzeczne z kodeksem spółek handlowych, dezorganizuje ich prace, obniża efektywność prowadzonej działalności, a w przypadku spółek mających poza Skarbem Państwa właścicieli prywatnych stanowi naruszenie ich interesów.

Drugie zjawisko o negatywnym charakterze w gospodarowaniu majątkiem państwowym to nasilający się w ostatnich miesiącach bałagan kompetencyjny w zarządzaniu spółkami Skarbu Państwa. Poza dokonaniem już na początku obecnych rządów rozdziałem nadzoru nad spółkami według kryteriów politycznych a nie ekonomicznych, co spowodowało problemy z koordynacją funkcjonowania niektórych branż gospodarczych, obecnie pojawiły się dodatkowe niespójności w tym obszarze. Restrukturyzacją energetyki i górnictwa zajmuje się zarówno Ministerstwo Aktywów Państwowych, ale też Ministerstwo Środowiska. Ministerstwo Środowiska jest również odpowiedzialne za zakupy węgla; także te dokonywane przez spółki podległe MAP. Nowym podatkiem od nadmiarowych zysków firm energetycznych i paliwowych nie zajmuje się Minister Finansów tylko Minister Aktywów Państwowych oraz poseł Marek Suski, nie mówiąc o tym, że podatek ten ma objąć wszystkie duże spółki krajowe; również te nie należące do Skarbu Państwa. To tylko przykłady, ale wyraźnie obrazujące rosnący brak profesjonalności i przejrzystości w zarządzaniu firmami państwowymi.

Kontakt:
Miroslaw Kasprzak
Rzecznik BCC
 608 529 504
 miroslaw.kasprzak@bcc.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarcemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarzy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>